

Glossari

LGBTBI+

SAI Les Garrigues

Consell Comarcal de les Garrigues

Av. Francesc Macià, 54

25400 les Borges Blanques

T. 973 142 658

sai@garrigues.cat

De dilluns a divendres de 9 a 14 hores

SAI Pla d'Urgell

Consell Comarcal del Pla d'Urgell

C. Prat de la Riba, 1

25230 Mollerussa

T. 973 711 313

sai@plaurgell.cat

De dilluns a divendres de 8 a 15 hores

El nou marc jurídic europeu ha fet possible un canvi de visió social envers les persones lesbianes, gais, bisexuals, trans i intersexuals (LGBTI), a partir de l'esforç continuat d'informació, sensibilització i divulgació dels drets de les persones.

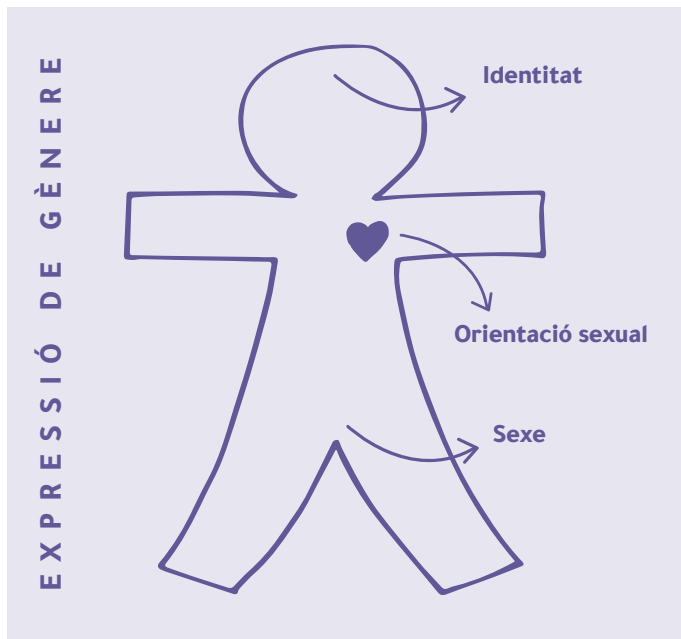
Cal avançar en la construcció de noves referències i nous models que tinguin com a eix d'actuació les relacions basades en la igualtat i el respecte.

També cal treballar per entendre la diferència com a oportunitat i no com a dificultat. En aquest aprenentatge social totes les persones tenim una importància cabdal entenent les diferents realitats socials, i cal que lluitem contra l'LGBTI-fòbia, difonent la denúncia dels fets discriminatoris i presentant bones pràctiques en relació amb la igualtat i amb la no-discriminació.

El 10 d'octubre de 2014 el Parlament de Catalunya va aprovar **la Llei 11/2014, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.**

Els termes que formen aquest glossari intenten aclarir els conceptes principals relacionats amb la construcció social del gènere.

Cal tenir en compte que molts d'aquests conceptes estan en evolució i en debat actualment.

Per ordre alfabètic:

- # **Asexual o ace:** Persona que no sent atracció sexual o que la sent en ocasions molt específiques. L'asexualitat es pot entendre com un espectre que comprèn diverses realitats. És important de remarcar que les persones asexuals poden enamorar-se i sentir atracció romàntica.
- # **Bifòbia:** Aversió i discriminació cap a la bisexualitat o les persones bisexuals.
- # **Binarisme:** Estructura social que categoritza de manera dicotòmica els rols de gènere, els estereotips, l'expressió, l'anatomia, els comportaments, les emocions i les activitats en només dos gèneres tradicionals: home i dona, i n'exclou tota la resta de realitats.
- # **Bisexual:** Persona que sent atracció sexual i afectiva per qualsevol persona, independentment de la seua identitat de gènere.

Cisgènere (o persona cis): Persona que socialitza i viu conforme amb el gènere que se li va assignar en naixer; és a dir, una persona que no és trans.

Cisnormativitat: Concepte que defineix el conjunt de normes i de comportaments que pressuposen que tothom és cisgènere i que, en conseqüència, exclouen sistemàticament les persones trans.

Despatologització trans: Terme que s'utilitza per a fer referència a la lluita perquè les realitats trans es deixin de considerar una malaltia a nivell legal; és a dir, que deixin d'estar patologitzades.

Disfòria de gènere: Terme sorgit de l'àmbit de la medicina que designa el malestar experimentat per les persones trans quan no se'ls reconeix socialment amb el seu gènere. Pot referir-se al malestar amb el propi cos, al malestar social, etc.

Diversitat familiar: La família és una unitat social formada per un grup de persones lligades entre elles per relacions de parentiu, afectivitat o afinitat. Hi ha nuclis familiars tan diversos com les persones:

monoparentals, amb dos pares, dues mares, amb relacions monògames o no monògames, etc. Podem parlar també simplement de famílies o nuclis familiars.

Drag queen i drag king: Persona que es vesteix de manera exuberant per a fer espectacles, portant les expressions binàries tradicionals del gènere fins a l'extrem per a fer-ne una crítica. Cal remarcar que qualsevol tipus de persona pot fer espectacles drag, independentment del seu gènere o la seua orientació sexual.

Expressió de gènere: Aparença, comportament i estètica amb què una persona expressa el seu gènere, independentment de la seua identitat de gènere o orientació sexual.

Gai: Home que sent atracció sexual i afectiva per altres homes.

Gènere: Conjunt de característiques d'origen cultural relatives a patrons de comportament i d'identitat sobre la base de les quals, en les socie-

tats occidentals, s'estableix socialment la distinció entre homes i dones. No és estàtic ni innat, sinó que és una construcció sociocultural que ha anat variant i pot variar al llarg del temps. Cal no confondre'l amb el sexe biològic. Les característiques biològiques de cada persona són independents del gènere amb què aquesta socialitza i és reconeguda socialment.

Heterosexual: Persona que sent atracció sexual i afectiva per persones del gènere contrari.

Heteronormativitat o heterosexualitat obligatòria: Conceptes que defineixen el conjunt de normes i de comportaments que pressuposen que tothom és heterosexual i que, en conseqüència, exclouen sistemàticament les persones que no ho són.

Homofòbia: Aversió o discriminació cap a l'homosexualitat o les persones homosexuals.

Homoparentalitat: Relació existent entre dues mares o dos pares, i els seus infants, derivada de la relació jurídica que comporta la filiació.

Homomaternitat: Relació existent entre dues mares i els seus infants, derivada de la relació jurídica que comporta la filiació.

Homopaternitat: Relació existent entre dos pares i els seus infants, derivada de la relació jurídica que comporta la filiació.

Homosexual: Persona que sent atracció sexual i afectiva envers les persones del mateix gènere. Es tracta d'un terme que cada cop s'utilitza menys, en detriment d'altres opcions més preferibles com "gai" o "lesbiana".

Identitat de gènere: Autoconcepció o vivència de cada persona sobre el seu gènere. Té a veure amb la identificació de les persones i amb la manera com cadascú socialitza: no ha de coincidir necessàriament amb el gènere assignat en nàixer i és independent de l'orientació sexual i afectiva.

Intersexual, persona amb variacions intersexuais o DSD (Diferències del Desenvolupament Sexual): Les persones intersex són aquelles persones que

naixen amb característiques físiques que no encaixen amb la noció estàndard i binària sobre el sexe biològic dels homes i les dones. No és cap patologia. Aquest terme està en evolució.

Lesbiana: Dona que sent atracció sexual i afectiva per altres dones.

Lesbofòbia: Aversió o discriminacions cap al lesbianisme o les dones lesbianes. Sovint s'incorpora dins del terme homofòbia.

LGBTI: Sigles dels termes lesbiana, gai, bisexual, trans i intersexual. També hi ha altres sigles com LGBTIQ+, que incorporen la Q de queer i el + d'altres.

LGBTI-fòbia: Aversió o discriminacions cap a les persones LGBTI.

No binarisme o persones no binàries: Persones que defugen la categorització tradicional binària del gènere i no s'identifiquen ni amb el concepte social d'home ni amb el de dona.

Orientació sexual, orientació sexoafectiva: Terme que designa l'atracció afectiva i sexual que sentim les persones cap a d'altres persones. Les etiquetes més utilitzades per a classificar les orientacions sexuals són homosexualitat, heterosexualitat, bisexualitat i asexualitat.

Queer: terme d'origen anglosaxó que designa tota aquella persona que no subscriu la divisió binària tradicional dels gènere i la sexualitat. Aquest mot va ser emprat posteriorment per a anomenar la teoria queer, un conjunt de teories polítiques sobre el gènere desenvolupades per diverses acadèmiques. És un concepte cada cop més comú a causa de la influència de la cultura anglosaxona.

Rol de gènere: Conjunt de comportaments i activitats que s'atribueixen socialment a cadascun dels gèneres, que és variable segons les cultures.

Sexe: Conjunt de característiques sexuals primàries i secundàries, especialment de tipus genètic, orgànic i hormonal, sobre la base de les quals s'estableix la distinció social entre homes i dones. No

determina necessàriament el comportament del subjecte i no s'ha de confondre amb el gènere.

Trans, persona trans: Les persones trans són aquelles que no socialitzen ni s'identifiquen amb el gènere assignat en naixer. Una persona trans pot iniciar un trànsit per a adequar el seu gènere a la seua autopercepció, que pot passar per canvis físics, estètics o socials. És important de puntualitzar que les persones trans poden ser binàries (és a dir, homes o dones) o no (persones no binàries). Tradicionalment s'ha parlat també de persones transgènere o transsexuals, fent una distinció innecessària que atorgava més legitimitat a les persones trans que modificaven el seu cos. Actualment, aquests termes estan cada cop més en desús a causa de les seues implicacions socials i del seu origen mèdic.

Transfòbia: Aversió o discriminació cap a les persones trans.

Trànsit: Procés pel qual una persona trans fa canvis físics, estètics o socials per a adequar el seu gènere a la seua autopercepció i per a veure's reconeguda socialment.

Aquest quadre inclou un conjunt d'expressions i termes que es recomana evitar, juntament amb les expressions inclusives corresponents.

EXPRESSIONS A EVITAR DIRIGIDES A PERSONES LGBTI

Hermafrodita, com a terme pejoratiu i inexacte d'una persona intersexual o DSD

Canvi de sexe

Bollera o **tortillera**, per a referir-se a una lesbiana

Travelo, transvestit o similars, per referir-se a una persona trans

Transsexual o **transgènere**

Boja (gai amb molta ploma), **invertit**, **desviat**, **trucha**, **mariposón**, **princesa**, **reina**, **reinona**, **moñas**, **sarasa**, **bujarrón**, **julandrón** o similar, per referir-se a un gai de manera despectiva

EXPRESSIONS INCLUSIVES

Intersexual / DSD (diferències del desenvolupament sexual)

Procés de trànsit

Lesbiana

Persona trans

Persona trans

Gai o Ø

Persona normal, per referir-se a algú en contraposició a una persona LGBTI

Donar pel cul, com a expressió amb connotacions negatives

Mariconada, per dir que una cosa és insubstancial

Maricó, maricón o mariquita, per dir que una persona no és capaç de fer alguna cosa

Efeminat, amanerat o nenaza, per referir-se a un home que té comportaments o gestos femenins

Marimacho, machorra o camionera, per referir-se a una dona que té comportaments o gestos masculins

Perdre oli, per referir-se a ser gai

Pares, per referir-se a una família

Persona cis o persona heterosexual

∅

∅

∅

∅

∅

∅

Família o famílies. D'aquesta manera s'hi inclouen les famílies diverses que hi ha a la societat

Bibliografia:

Text extret del document [“Recomanacions sobre el tractament de les persones lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres i intersexuals \(LGBTI\) als mitjans audiovisuals”](#).

[Consell de l'Audiovisual de Catalunya](#)

c. dels Vergós, 36-42

08017 Barcelona

[Generalitat de Catalunya /](#)

[Departament de Treball, Afers](#)

[Socials i Famílies](#)

Passeig del Taulat, 266-270

08019 Barcelona

[Col·legi de Periodistes de Catalunya](#)

Rambla de Catalunya, 10, pral

08007 Barcelona

Consell Comarcal
del Pla d'Urgell

CONSELL COMARCAL
DE LES GARRIGUES

Servei d'Atenció Integral
Consell Comarcal de les Garrigues

Diputació de Lleida
Àrea d'Igualtat

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Igualtat
i Feminismes

